

Parinoush Saniee

Cel care
mă așteaptă

Traducere din limba italiană
de Cerasela Barbone

POLIROM
2012

Am deschis ochii într-o cameră albă și necunoscută. O senzație de frig înțepătoare mi-a străbătut corpul. Am închis ochii din nou, m-am ghemuit și am început să tremur, cineva m-a acoperit cu o pătură și niște mâini calde m-au atins pe frunte.

— Ce-a fost mai rău a trecut, febra a scăzut și hemoragia s-a oprit, dar e foarte slăbită... trebuie îngrijită.

Vocea lui Khanum Jun a spus:

— Ați auzit, Hamid Khan? Lăsați-o să rămână la noi măcar o săptămână, ca să-și revină puțin.

Am petrecut cinci zile la pat în casa părinților mei. Fati se învârtea în jurul meu ca un fluture. Agha Jun tot cumpăra lucruri ciudate, „leacuri” pentru mine, după spusele lui. De fiecare dată când deschideam ochii, Khanum Jun mă puneă să înghit câte-un amestec de medicamente. Parvin Khanum stătea lângă mine de dimineața până seara și-mi vorbea, dar eu chiar nu aveam chef să-i răspund, așa că mă întorceam pe-o parte prefăcându-mă că dorm. Hamid trecea în fiecare după-amiază să mă vadă. Chipul lui părea trist și îndurerat. Se simțea vinovat, dar eu nu voiam să-l văd. Îmi era din nou greu să vorbesc cu cei din jurul meu.

Simțeam un gol adânc și dureros. Khanum Jun repeta:

— Dragă, de ce nu mi-ai spus că erai însărcinată? De ce te-ai oboșit atât de mult în loc să mă chemi să te ajut? Primele luni sunt delicate, nu trebuie să te obosești prea mult, dar nu s-a întâmplat nimic grav, nu trebuie să suferi pentru un copil nevenit pe lume! Știi câte avorturi am făcut eu? Și asta e tot voia lui Dumnezeu și se întâmplă când e ceva în neregulă cu copilul: un copil sănătos n-ar muri atât de ușor. Mulțumește-i lui Dumnezeu și vei vedea că viitori tăi copii vor fi sănătoși și frumoși!

Când a sosit momentul să mă întorc acasă, Hamid a venit să mă ia cu mașina lui Mansureh. Agha Jun mi-a pus la gât un lăntișor de aur: nu știa altfel cum să-și exprime afecțiunea. Înțelegeam foarte bine, dar nu aveam chef nici să vorbesc, nici să mulțumesc: m-am limitat la a-mi șterge

lăcrimile. Hamid a rămas două zile acasă pentru a avea grijă de mine. Știam că pentru el era un sacrificiu enorm, dar nu simțeam nici un sentiment de recunoștință față de el. Mama și surorile lui au venit în vizită. Mama lui mi-a spus:

— Și eu l-am avortat pe al doilea fiu, după Monir Khanum, dar apoi am născut trei copii frumoși și sănătoși! Nu te întrista prea mult. Aveți timp, sunteți încă tineri amândoi.

Adevărul e că nici eu nu știam de unde venea acea depresie adâncă. Nu era numai din cauza copilului pierdut, fiindcă, deși simțisem schimbările înăuntrul meu de câteva săptămâni și într-un colț din mintea mea știam ce se întâmpla, nu găsisem curajul să mărturisesc că urma să devin mamă. Nu reușeam să mă imaginez cu un copil în brațe și, mai ales, să-i spun *copilul meu*... Mă consideram încă o fată a cărei primă datorie era să învețe. Starea mea de rău se contopea cu un sentiment dureros de păcat. Temeliile credinței mele tremuraseră sub loviturile date convingerilor mele. Eram terorizată de îndoielile care mi se insinuasera în suflet și credeam că merit o pedeapsă groaznică. Și, într-adevăr, fusesem pedepsită cu pierderea copilului meu.

— De ce nu mi-ai spus că ești însărcinată? m-a întrebat Hamid.

— Eu însămi nu eram sigură și nu credeam că ai fi fericit să afli vestea.

— Dar e atât de important pentru tine să ai un copil?

— Nici eu nu știu.

— După mine, problema ta nu e numai copilul. Sunt alte lucruri care te-au neliniștit. Se înțelegea din delirurile tale. Eu, Shahrzad și Mehdi am vorbit îndelung despre asta: în ziua aceea te-ai agitat și erai sub presiune din diverse motive, atât psihologic, cât și fizic. Și cuvintele băieților ți-au dat lovitura de grație.

Ochii mi s-au umplut de lacrimi.

— Și tu n-ai scos nici măcar un cuvânt ca să mă aperi. Și-au bătut joc de mine, mi-au răs în față, m-au tratat ca pe o proastă. Și tu erai de partea lor!

— Nu, nimeni nu voia să-și bată joc de tine! Nu știi cât s-a certat Shahrzad cu ceilalți începând din ziua aceea, mai ales cu Akbar. S-a ajuns la concluzia că trebuie să fim foarte atenți, în munca noastră, la modurile propagandei și ale *iluminării* poporului. Shahrzad le-a reproșat băieților: „Cu atitudinea voastră puneți oamenii pe fugă, în loc să-i convingeți!”. Și apoi, tot restul zilei a stat lângă tine la spital, împreună cu mine, și spunea întruna că era vina noastră. Sunt cu adevărat preocupați pentru tine, iar Akbar vrea să vină să-și ceară scuze.

A doua zi, Shahrzad și Mehdi au venit în vizită, aducând o cutie de bomboane. Shahrzad s-a așezat pe marginea patului și a spus:

— Sunt foarte fericită că te simți mai bine, ne-ai făcut să tremurăm de spaimă!

— Îmi pare rău...

— Nu spune asta, noi îți datorăm scuze. A fost numai vina noastră. Noi discutăm cu o asemenea vehemență și suntem atât de prinși de idealurile noastre, încât nu ne dăm seama că ceilalți nu sunt obișnuiți cu acest comportament și, deci, se pot supăra sau speria. Akbar, apoi, vorbește fără să-și folosească creierul, dar nu era rău intenționat. I-a părut foarte rău și voia să vină și el în vizită, dar i-am spus că nu era cazul să-și arate fața aia a lui urâtă și să-ți fie rău din nou!

— Nu, de fapt n-a fost vina lui. Problema e a mea, pentru că sunt nesigură: îmi pierd toată încrederea în mine însămi la cea mai mică înșinuare și nu mai reușesc să răspund pe măsură.

— Da, dar tu ești îndreptățită fiindcă ești încă tânără. Eu, la vârsta ta, nu aveam curaj nici măcar să discut cu tatăl meu! Crescând și câpătând experiență, idealurile tale și toate lucrurile în care crezi își vor găsi baze solide pe care să se ridice. Baze făcute numai din cunoaștere și experiență și nu din ceea ce alții ar vrea să te facă să repeți ca papagalul. Dar lasă-mă să-ți mărturisesc ceva: nu da prea mare greutate cuvintelor acelor *ilumiinați*, nu le lua prea în serios, și ei au o licărire de credință în adâncul inimii și, la nevoie, îi cer ajutorul lui Dumnezeu.

Hamid, care stătea în picioare în ușa ținând o tavă de ceai în mână, a zâmbit. Shahrzad s-a întors să-l privească.

— Nu e bine ce spun, Hamid? Între noi fie vorba, ai reușit cu adevărat să pui deoparte credința ta religioasă? Să-l îndepărtezi pe Dumnezeu din gândurile tale, fără să-l mai numești cu nici o ocazie?

— Nu, și nu cred că e vreun motiv. Acesta era chiar subiectul dezbaterii noastre în ziua dinaintea prânzului de la noi de-acasă... Nu înțeleg de ce unii dintre noi continuă să insiste asupra luptei cu religia. După mine, persoanele care cred sunt și cele mai moderate și de încredere, pentru că se simt mai puțin singure.

— Deci nu-ți bați joc de rugăciunile mele? Și nu le consideri inutile? am îndrăznit să spun.

— Nu. Dimpotrivă, când te văd rugându-te cu atâta seninătate și devotament, adesea ajung să te invidiez.

Shahrzad a aprobat cu un zâmbet.

— Doar să nu uiți să te rogi și pentru noi!

Fără să mă gândesc, am îmbrățișat-o și am sărutat-o.

Întâlnirile mele cu colegii lui Hamid au continuat să fie sporadice. Relația noastră avea limite precise: mă respectau, dar nu mă considerau una de-a lor. În prezența mea făceau tot ce puteau să nu vorbească despre religie și despre Dumnezeu. Și nici eu nu mai aveam nici o dorință sau curiozitate să stau cu ei. Numai Shahrzad și Mehdi treceau să ne vadă, uneori, în calitate de prieteni, dar eu mă simțeam destul de stingheră și cu ei. Sentimentele mele față de Shahrzad erau un amestec de respect, afecțiune și dorință de a fi ca ea. Era o femeie implinită pe care toți, inclusiv bărbații, o admirau. Cultă, înțeleaptă și o oratoare foarte bună, nu-i era teamă de nimeni. Nu avea nevoie de cineva pe care să se sprijine și reprezenta stâlpul de susținere al grupului, dar lucrul cel mai surprinzător era că, în ciuda forței sale, avea un suflet sensibil și delicat și nu-și ascundea lacrimile din ochii ei mari și negri în fața nenorocirilor omenești. Relația ei cu Mehdi era un mister pentru mine: chiar dacă Hamid îmi explicase că se căsătoriseră din motive

de forță majoră, percepeam ceva mult mai profund și pur între ei decât o căsătorie aranjată.

Mehdi era un bărbat foarte inteligent și tăcut. Intervenea rar în discuții, dar când se întâmpla, făcea paradă de cultură și înțelepciune. Ca un profesor care-și ascultă elevii, cântărea și analiza cu maximă atenție cuvintele celorlalți, rămânând însă, mai ales, în tăcere. Am înțeles destul de curând că Shahrzad își asuma și rolul de portavoce a lui. În timpul discuțiilor îl privea adesea: semnele lui de aprobare o invitau să continue, în schimb, dacă Mehdi se încrunta, Shahrzad se oprea să se gândească. Era imposibil ca asemenea simbioză și armonie între ei să se fi dezvoltat fără prezența unui sentiment puternic ca iubirea.

Știam că soția ideală pentru Hamid nu eram în mod sigur eu, ci o femeie ca ea, și totuși nu o invidiam: o așezasem pe un pedestal și simțeam numai dorința arzătoare de a-i semăna.

16

La începutul primăverii, concomitent cu examenele de clasa a zecea, cum mă simțeam încontinuu slăbită, adormită și cuprinsă de greață, mi-am dat seama că sunt din nou însărcinată. Am trecut cu bine, oricum, examenele și de data asta m-am relaxat în așteptarea nașterii copilului meu, cu altă stare de spirit și un mare entuziasm. Fiul meu m-ar fi eliberat în sfârșit de singurătatea fără sfârșit în care trăiam.

Familia lui Hamid a fost foarte fericită la vestea sarcinii mele. Pentru ei era dovada că fiul lor devenise conștient de responsabilitățile lui și de rolul lui și eu i-am lăsat să creadă asta, pentru că, dacă aș fi vorbit despre lungile lui absențe, l-aș fi trădat. Și apoi, m-ar fi considerat incapabilă să-l țin lângă mine și, deci, parțial responsabilă. Mama lui, într-adevăr, nu pierdea nici o ocazie să-mi amintească că o femeie

trebuie să facă astfel încât soțul ei să se ocupe de propria lui familie și se dădea exemplu pe sine, povestind cum l-a smuls pe al ei din ghearele militanților *tudehia*.¹

În vara aceluiași an, Mahmud s-a căsătorit cu verișoara noastră Ehteramsadat. Eu nu aveam nici un chef să particip la pregătiri și, din fericire, sarcina a fost o scuză bună, pentru că nimeni n-a îndrăznit să-mi pretindă ajutorul. Adevărul era că nu-mi plăcea nici unul dintre ei. Mama mea, în schimb, era foarte emoționată, înșira întruna calitățile nurerii, în comparație cu ingrata aceea de Mahbubeh, și se dedica cu zel pregătirilor de nuntă împreună cu mătușa mea. Mahmud avea obișnuita expresie severă și posomorâtă, se uita fix în podea și nu vorbea cu nimeni: parcă trebuia să participe la o ceremonie funebră... După nuntă n-a mai stat o zi în casa noastră, a închiriat una lângă bazar și chiar în noaptea nunții, mireasa a fost dusă acolo.

Petrecerea a fost organizată în casa lui Parvin Khanum, unde s-au reunit femeile, și a lui Agha Jun, unde s-au strâns bărbații. Au agățat câteva șiruri de lampioane colorate la ușă și prin copacii din grădină. Au gătit în curtea lui Parvin Khanum, care era mai mare, dar n-a fost nici urmă de muzică sau cântec: Mahmud și tatăl lui Ehteramsadat căzuseră de acord că acestea erau obiceiuri stupide și deplorabile...

Eu stăteam împreună cu femeile în grădina lui Parvin Khanum și îmi făceam vânt cu un evantai colorat. Toate pâlăvrăgeau agitate, mâncând fructe și prăjituri. M-am întrebat ce făceau bărbații: din curte nu se auzea nici un sunet. Parvin Khanum mormăia întruna:

— Ce fel de nuntă e asta? Parcă e comemorarea morții tatălui meu!

Însă privirile aspre ale mătușii mele și exclamațiile ei au făcut-o să tacă. Pentru mătușa mea, toți oamenii de pe fața pământului erau niște păcătoși imputiți, în afară de ea, evident. Parvin Khanum, în special, nu-i plăcea deloc și o tot întreba pe mama ce căuta acolo femeiușca aia. Era limpede că dacă n-am fi fost în casa lui Parvin Khanum,

1. Militanți ai Tudeh, Partidul Comunist Iranian (1941-1988) (n. ed. it.).